

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava ulaştırmasına dair 18 Nisan 1966 tarihli Anlaşmanın ve eki mektupların onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Ulaştırma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/219)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/389 - 3446

14 . 6 . 1966

Millet Meclisi Başkanlığına

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 10 . 6 . 1966 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair 18 Nisan 1966 tarihli anlaşmanın ve eki mektupların onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ve eki mektuplar ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi hükümleri milletlerarası sivil havacılığın muhtelif memleketler arasında akdolunacak iki taraflı anlaşmalara dayanan bir sistem dâhilinde inkişafını teşvik ve bu yolda yapılacak anlaşmaların anahatlarını tesbit ederek aralarında benzerlik teminini öngörmektedir.

Hükümetimiz, hava nakliyatının gelişmesini sağlamak, bütün komşu ve dost memleketlerle yurdumuz arasındaki iktisadi ve kültürel bağları kuvvetlendirmek ve aynı zamanda millî sivil havacılığımızı teşvik ve kalkındırmak gayesiyle 27 hava ulaştırma anlaşması imzalanmış bulunmaktadır. Bu meyanda, komşumuz Bulgaristan tarafından bir hava ulaştırma anlaşması akdi hususunda vâki teklif de kabul edilmiş ve yapılan görüşmeler sonunda, 18 Nisan 1966 günü bir Anlaşma imzalanmıştır.

Bu Anlaşma hükümleri geniş ölçüde evvelki anlaşmalardan müphem olup mütakabiliyet esasına dayanmaktadır. Hava seyrüseferi ile ilgili millî kanun ve nizamlara riayet edilmek suretiyle her iki memleket arasında tarifeli ve tarifersiz hava servisi işletilebilecektir. Bu Anlaşma, Bulgaristan'dan yurdumuza vâki yabancı turist akımının daha da artması, millî hava servisimizin bu memleket üzerinden Batı ve Orta Avrupa'ya yapacağı seferlerde uçuş zamanının kısalması sebebiyle malî yönden tasarruf sağlaması ve bu memleketle ekonomik bağlarımızın gelişmesi bakımından faydalı sayılmaktadır.

Bu faydalara ilâveten, Şimal yolunun açılması, yabancı hava şirketlerinin de daha kısa ve ekonomik olan bu yolu peyderpey tercih etmeleri suretiyle, Avrupa ile Asya arasındaki hava irti-

batının siklet merkezinin Yeşilköy Hava Meydanı üzerinde teksifini mümkün ve zaruri kılacaktır ki, bu da memleketimize maddi ve mânevi sahalarda büyük avantajlar temin edecektir.

Anlaşma, onaylanmasının uygun bulunması zımında, Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirine sunulur.

Ulaştırma Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Ulaştırma Komisyonu
Esas No. 1/219
Karar No. 14

22 . 6 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair 18 Nisan 1966 tarihli anlaşmanın ve eki mektuplarının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki Kanun tasarısı ilgili Bakanlıklar temsilcileri de hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu :

18 Nisan 1966 tarihinde Bulgaristan Halk Cumhuriyetiyle akdedilen Hava Ulaştırma Anlaşması ile yabancı hava şirketlerine daha kısa ve ekonomik bu yolun tercih edilmesine imkân hazırlıyacak aynı zamanda Avrupa ile Asya arasındaki hava irtibatının siklet merkezini Yeşilköy Hava Meydanı üzerine teksif edecek, dolayısıyla de memleketimize de maddi bakımdan faydalı olacağı mülâhazasına varılarak anlaşmanın tasdikine mütedair hazırlanmış bulunan kanun tasarısı yerinde görülerek Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havalesine uyularak Dışişleri Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur. Ulaştırma Komisyonu Başkanı Bu Rapor Sözcüsü

Antalya
İ. Ataöv
Kırklareli
M. O. Türkkan

İzmir
M. Döşemeci

Muğla
İ. Oktay

İzmir
H. Gümüşpala

Kars
C. Ekinci
Muş
K. Özsarıyıldız

Dışişleri Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No.: 1/219
Karar No.: 24

16 . 7 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava ulaştırmasına dair 18 Nisan 1966 tarihli Anlaşmanın ve eki mektupların onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, Komisyonumuzda ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tümü üzerinde yapılan görüşmeler neticesinde; gerekçede de belirtildiği veçhile, 18 Nisan 1966 tarihinde memleketimizle Bulgaristan Halk Cumhuriyeti arasında akdedilen Hava Ulaştırma Anlaşması ile, Bulgaristan'dan yurdumuza vâkı yabancı turist akımının artması, Millî Hava Servisimizin bu memleket üzerinden Orta ve Batı - Avrupa'ya yapacağı seferlerde uçuş zamanının kısalması, malî yönden tasarruf sağlayacaktır.

Ayrıca Şimal yolunun açılması, yabancı hava şirketlerinin daha kısa ve ekonomik olan bu yolu tercih etmeleri suretiyle, Avrupa ile Asya arasındaki hava ulaşımının sıklet merkezinin Yeşilköy Hava Alanı üzerinde teksifini mümkün kılacaktır ki, bu da memleketimize çeşitli sahalarda büyük avantajlar temin edeceği kanısına varılarak anlaşmanın tasdikine mütedair hazırlanmış bulunan kanun tasarısı yerinde görülerek, Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurula tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Rapor Sözcüsü	Kâtip
Sivas	Manisa	İzmir	Diyarbakır
<i>Seyfi Kurtbek</i>	<i>Ertuğrul Akça</i>	<i>Settar İksel</i>	<i>A. Turgut Artuç</i>
Adana	Bursa	Bursa	Çankırı
<i>Kasım Gülek</i>	<i>Nülüfer Gürsoy</i>	<i>Ömer D. Öztürkmen</i>	<i>M. Ali Arsan</i>
Çorum	İzmir	Mardin	
<i>Arslan Topçubaşı</i>	<i>Şinasi Osma</i>	<i>Rifat Baykal</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair 18 Nisan 1966 tarihli Anlaşmanın ve eki Mektupların onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 18 Nisan 1966 tarihinde Ankara'da imza edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair Anlaşmanın ve eki Mektupların onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

10 . 6 . 1966

Başbakan	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>S. Demirel</i>	<i>C. Bilgehan</i>	<i>R. Sezgin</i>	<i>K. Ocak</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>A. F. Alişan</i>	<i>H. Dinçer</i>	<i>A. Topaloğlu</i>	<i>F. Sükan</i>
Dışişleri Bakanı V.	Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>F. Sükan</i>	<i>İ. Gürsan</i>	<i>O. Dengiz</i>	<i>E. Erdinç</i>
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>M. Zeren</i>	<i>E. Somunoğlu</i>	<i>İ. Tekin</i>	<i>B. Dağdaş</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı	Sanayi Bakanı	En. ve Ta. Kay. Bakanı
<i>S. Öztürk</i>	<i>A. N. Erdem</i>	<i>M. Turgut</i>	<i>İ. Deriner</i>
Turizm ve Ta. Bakanı	İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri Bakanı	
<i>N. Kürşad</i>	<i>H. Menteseoğlu</i>	<i>S. O. Avcı</i>	

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BULGARİSTAN HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti, - ki bundan böyle «Âkıld Taraflar» diye anılacaktır, - kendi ülkeleri arasında ve ötesinde hava servisleri kurmak amacıyla bir anlaşma akdetmek istiyerek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

Madde — 1.

Bu Anlaşma bakımından, aksine bir hüküm bulunmadıkça,

(a) «Ülke» terimi Âkıld Taraflardan her birinin hâkimiyeti altında bulunan arazi, ona bitişik karasuları ve üstündeki hava sahası anlamını taşır.

(b) «Yetkili havacılık makamları» terimi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bakımından Ulaştırma Bakanlığı veya sözü geçen Bakanlık tarafından yapılan görevleri yerine getirmeye yetkilendirilen her hangi bir kimse veya daire, ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti bakımından Ulaştırma Bakanlığı veya bu Bakanlık tarafından yapılan görevleri yerine getirmeye yetkilendirilen her hangi bir kimse veya daire anlamına gelir.

(c) «Tâyin edilen hava yolu işletmesi» terimi, bu Anlaşmanın 3 ncu maddesi gereğince tâyin edilen ve yetkilendirilen hava yolu işletmesi demektir.

(d) «Hava servisi» terimi, umumi yolcu, posta ve yük nakliyatı için hava nakil vasıtalarının yaptığı tarifeye tabi her hangi bir hava servisi anlamına gelir.

(e) «Uluslararası hava servisi» terimi, birden ziyade devlet ülkesi üzerindeki hava sahasından geçen bir hava servisi anlamını taşır.

(f) «Hava yolu işletmesi» terimi, uluslararası bir hava servisi işleten veya teklif eden bir hava nakliyatı teşebbüsü demektir.

(g) «Teknik iniş» (Trafikten gayri maksatlar için iniş) terimi, yolcu, yük ve posta alıp boşaltmaktan gayri her hangi bir maksatla iniş anlamını taşır.

Madde — 2.

1. Âkıld Taraflardan her biri, diğerine, bu Anlaşmanın I numaralı Ek'inde belirtilen hatlarda tarifeli uluslararası hava servisleri kurması amacıyla, bu Anlaşmada belirtilen hakları tanır. Bu servislere ve hatlara bundan böyle sırasıyla «Mutabık kalman servisler» ve «Tasrih edilen hatlar» denecektir. Âkıld Taraflardan her birinin tâyin ettiği hava yolu işletmeleri, tasrih edilen bir hatta mutabık kalman bir servisi işletirken, aşağıdaki haklardan istifade edecektir :

(a) Diğer Âkıld Tarafın ülkesi üzerinden inmeden uçmak,

(b) Sözü geçen ülke içerisinde teknik iniş yapmak,

(c) Yolcu, yük ve posta şeklindeki uluslararası trafiği bırakmak ve almak amacıyla sözü geçen ülke içerisinde o hat için bu Anlaşmanın I numaralı Ek'inden belirtilen noktalara iniş yapmak.

2. Bu maddenin 1 nci fıkrasındaki hiçbir husus, bir Âkıld Tarafın hava yolu işletmelerine, diğer Âkıld Taraf ülkesindeki bir noktaya bırakılmak üzere o diğer Âkıld Taraf ülkesindeki başka bir noktadan yolcu, yük ve posta almak hakkının verildiğine delâlet etmeyecektir.

Madde — 3.

1. Âkıld Taraflardan her biri, diğer Âkıld Tarafa, tasrih edilen hatlarda mutabık kalman servisleri işletmesi amacıyla bir veya birkaç hava yolu işletmesi tâyin ettiğini yazılı olarak bildirmek hakkına sahip olacaktır.

2. Diğer Âkîd Taraf, böyle bir tâyin bildirisini aldığı anda, bu maddenin 3 ve 4 ncu fıkraları hükümleri saklı kalmak üzere, tâyin edilen hava yolu işletmesi veya işletmelerine gerekli işletme yetkilerini gecikmeden verecektir.

3. Âkîd Taraflardan birinin yetkili havacılık makamları, diğer Âkîd Tarafın tâyin ettiği bir hava yolu işletmesinden, uluslararası hava servislerinin işletilmesinde normal ve mâkul bir şekilde uyguladıkları kanun ve nizamalarda gösterilen şartları yerine getirebilecek vasıfları haiz bulunduğu hususunda kendilerini tatmin etmesini isteyebilir.

4. Âkîd Taraflardan her biri, tâyin edilmiş bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiilî kontrolünün bu havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiilî kontrolünün bu havayolu işletmesini tâyin eden tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu kanaat getirmedığı hallerde, bu maddenin 2 nci fıkrasında sözü geçen işletme yetkilerini vermeyi reddedebilir veya bu havayolu işletmesinin 1 nci maddede belirtilen haklarının uygulanması üzerinde gerekli gördüğü kayıtları koyabilir.

5. Bir havayolu işletmesi, bu Anlaşma hükümleri gereğince böylece tâyin edilip, kendisine yetki verilince, bu Anlaşmanın 9 ncu maddesi hükümlerine göre tesbit edilmiş bir ücret tarifesinin mutabık kalınan seferler bakımından yürürlükte olması kaydı ile, bu servisleri işletmeye her hangi bir tarihte başlayabilir.

Madde — 4.

1. Âkîd Taraflardan her biri, diğer Âkîd Tarafın tâyin ettiği bir havayolu işletmesine verilmiş bulunan işletme yetkisini aşağıdaki hallerde geri almak veya bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen hakların kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasında gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahibolacaktır :

(a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin veya fiilî kontrolünün havayolunu tâyin eden Âkîd Tarafın veya uyruklarının elinde bulunmaması, veya

(b) O havayolu işletmesinin, bu hakları tanıyan Âkîd Tarafın kanun ve nizamlarına uymaması, veya

(c) O havayolu işletmesinin, başka bir şekilde bu Anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması.

2. Bu maddenin 1 nci fıkrasındaki hakları geri almak, tatbikatını durdurma veya kayıtlar koyma hususlarında derhal bir işlem yapılması, kanun ve nizamların daha fazla ihlâl edilmesinin önlenmesi için şart değilse, böyle bir hak ancak diğer Âkîd Tarafı ile istişareden sonra kullanılacaktır.

Madde — 5.

1. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen havayolu işletmeleri tarafından uluslararası servislerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mütat donatım, akar yakıt ve yağlama yağları ve (yiyecek, içecek ve tütün dâhil) uçak kumanyası, diğer Âkîd Taraf ülkesine varışta, tekrar yurt dışına çıkarılınca kadar uçakta kalmak veya o diğer taraf ülkesi üzerindeki uçuşun bir kısmında kullanılmak kaydıyla, bütün gümrük resimleri, muayene ücretleri ve başkaca resim ve vergilerden muaf tutulacaktır.

2. (a) Âkîd Taraflardan birinin ülkesinde, bu taraf yetkili makamlarınca tesbit edilen miktarları aşmamak ve öteki Âkîd Tarafın uluslararası bir servisinde çalıştırılan uçaklarda kullanılmak üzere uçağa alınan uçak kumanyaları,

(b) Âkîd Taraflardan birinin ülkesinde diğer Âkîd Tarafın tâyin ettiği havayolu işletmelerinin uluslararası servislerinde kullanılan uçakların bakım ve onarımı için sokulan yedek parçalar,

(c) Uçağa alındığı Âkîd Taraf ülkesi üzerinde yapılacak uçuşun bir kısmında kullanılacak bile olsa, Âkîd Tarafın tâyin edilen havayolu işletmeleri tarafından uluslararası servislerde işletilen uçakların ikmaline ayrılmış olan akar yakıt ve yağlama yağları da,

Yapılan hizmetler karşılığı alınacak ücretler hariç, aynı resim ve vergilerden muaf tutulacaktır. Yukardaki (a), (b) ve (c) tâli fıkralarında sözü geçen maddeler gümrük nezaret ve kontrolü altında tutulabilir.

Madde — 6.

Âkîd Taraflardan birinin uçaklarında bulundurulmuş havacılık donatımı ile malzeme ve ikmal maddeleri diğer Âkîd Taraf ülkesinde, ancak, o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar tekrar yurt dışına götürülünceye veya başka bir şekilde gümrük nizamlarına göre elden çıkarılmaya kadar sözü geçen yetkili makamların nezaretinde bulundurulabilir.

Madde — 7.

Âkîd Taraflardan birinin ülkesinden transit geçen yolcular çok basitleştirilmiş bir kontrolden daha fazla bir kontrole tabii tutulmayacaklardır. Doğrudan doğruya transit geçen bagaj ve yükler gümrük resimleri ve benzeri vergilerden muaf tutulacaktır.

Madde — 8.

1. Her iki Âkîd Tarafın havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında, tasrih edilen hatlarda mutabık kalman servisleri işletmeleri için âdil ve eşit imkân sağlanacaktır.

Âkîd Taraflardan her birinin hava yolu işletmeleri, mutabık kalman servisleri işletirken, diğer Âkîd Tarafın hava yolu işletmelerinin çıkarlarını, bu sonucu hava yolu işletmelerinin aynı hakların bütününde veya bir kısmında işlettiği servislere haksız olarak tesir etmeyecek şekilde, göz önünde bulunduracaktır.

3. Âkîd Tarafların tâyin edilen hava yolu işletmelerinin sağladığı mutabık kalman servislerin, tasrih edilen hatlardaki kamu ulaştırma ihtiyaçları ile sıkı ilgisi bulunacak ve bunların ilk amacı hava yolu işletmesini tâyin eden Tarafın ülkesine gelen veya ülkesinden giden yolcu yük ve postaya ait mevcut olan veya olması mâkul bir tarzda beklenen taşıma ihtiyaçlarını mâkul bir hamule faktörü ile karşılamaya yetecek bir kapasiteyi sağlamak olacaktır.

4. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen hava yolu işletmesinin öteki Âkîd Taraf ülkesindeki noktalar ile üçüncü memleketlerdeki noktalar arasındaki trafiği, tasrih edilen hatlarda taşıma hakkı, kapasitesinin ilgili bulunduğu aşağıdaki genel ilkeler çerçevesinde uygulanacaktır.

(a) Hava yolu işletmesini tâyin eden Âkîd Taraf ülkesine gelecek veya ülkesinden gidecek olan trafik ihtiyaçları;

(b) Hava yolu işletmesinin geçtiği bölgelerdeki devletlerin hava yolu işletmelerince kurulan başka ulaştırma servisleri de göz önüne alındıktan sonra, o bölgenin trafik ihtiyaçları; ve

(c) Uzak menzilli hava servisleri ihtiyaçları.

Bu fıkraya göre tanınacak haklar, nihai olarak, Âkîd Tarafların yetkili havacılık makamlarınca tesbit olunacaktır.

5. Sağlanacak kapasite ve işletilecek servislerin sıklığı hususunda, servislere başlanmadan önce, Âkîd Tarafların yetkili havacılık makamları arasında başlangıçta bir mutabakata varılacaktır. Başlangıçta tesbit edilen bu kapasite ve servis sıklığı, sözü geçen makamların her hangi biri tarafından zaman zaman yeniden gözden geçirilebilir.

Madde — 9.

1. Âkîd Taraflardan birinin hava yolu işletmelerince diğer Âkîd Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak nakliyat için uygulanacak ücret tarifeleri, işletme masrafları, mâkul kâr ve başka hava yolu işletmelerinin ücret tarifeleri de dâhil, bütün ilgili âmiller göz önüne alınarak mâkul hadlerde tesbit olunacaktır.

2. Bu maddenin 1 nei fıkrasında sözü geçen ücret târifeleri üzerinde, mümkünse, her iki Âkîd Tarafın ilgili hava yolu işletmeleri arasında hattın bütünü veya bir kısmında işliyen başka hava yolu işletmeleri ile de istişarede bulunarak mutabakata varılacak ve böyle bir mutabakat, mümkün oldukça, milletlerarası sivil ulaştırma alanındaki tatbikata uygun olarak sağlanacaktır.

3. Böylece mutabık kalınan ücret tarifeleri, yürürlüğe girmesi tasarlanan tarihten en aşağı otuz (30) gün önce Âkîd Tarafların yetkili havacılık makamlarının onayına sunulacaktır; özel durumlarda bu süre, sözü geçen makamların mutabakatı ile azaltılabilir.

4. Tâyin edilen hava yolu işletmeleri bu ücret târifelerinin her hangi biri üzerinde anlaşamazlarsa veya diğer bir sebeple bir ücret târifesi bu maddenin 2 nei fıkrası hükümlerine göre tesbit edilemezse veyahut bu maddenin 3. fıkrasında sözü geçen otuz günlük sürenin ilk onbeş günü içerisinde, bir Âkîd Taraf diğer Âkîd Tarafa, bu maddenin 2. fıkrası hükümleri uyarınca mutabık kalınmış her hangi bir ücret târifesinden memnuniyetsizliğini bildirirse, Âkîd Tarafların yetkili havacılık makamları, ücret târifesini kendi aralarında anlaşarak tesbit etmeye çalışacaklardır.

5. Yetkili havacılık makamları bu maddenin 3. fıkrası gereğince kendilerine sunulan her hangi bir ücret târifesinin onaylanması ve 4. fıkradaki her hangi bir ücret târifesinin tesbitinde anlaşamazlarsa, anlaşmazlık bu Anlaşmanın 15. maddesi hükümlerine göre halledilecektir.

6. Bu maddenin 3. fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hiçbir ücret târifesi Âkîd Taraflardan birinin yetkili havacılık makamlarınca uygun görülmemiş ise yürürlüğe giremez.

7. İşbu maddenin hükümlerine göre tesbit edilmiş ücret târifeleri, yine bu maddenin hükümlerine uygun olarak yeni ücret târifeleri tesbit edilmeye kadar yürürlükte kalacaktır.

Madde — 10.

Bu Anlaşmanın uygulanmasından doğacak bütün ödemeler, Âkîd Taraflar arasında mer'i Ödeme Anlaşması esasları içinde yürütülür.

Madde — 11.

1. Sıkı bir işbirliği ruhu ile, Âkîd Tarafların yetkili havacılık makamları, bu Anlaşma ve Ek'leri hükümlerinin uygulanmasını ve bunlara tatminkâr bir şekilde riayet edilmesini sağlamak amacıyla zaman zaman birbirleriyle istişare edeceklerdir.

2. Âkîd Taraflardan her birinin yetkili havacılık makamları, istek üzerine, diğer Âkîd Tarafın yetkili havacılık makamlarına üzerinde mutabık kalınan servislerde tâyin edilen hava yolu işletmesi tarafından taşınan trafik miktarının tâyini maksadıyla mâkul bir tarzda istenebilecek istatistikî bilgileri verecektir.

Madde — 12.

1. Âkîd Taraflardan biri bu Anlaşmanın her hangi bir hükmünün değiştirilmesini arzu ettiği takdirde, öteki Âkîd Tarafı istişarede bulunmak isteyebilir; yetkili havacılık makamları arasında ve müzakere ve yazışma yoluyla yapılabilecek olan böyle bir istişare, istek tarihinden itibaren altmış (60) gün içerisinde başlayacaktır. Mutabakata varılan her hangi bir değişiklik diplomatik yoldan nota teatisi ile teyidedildiğinde yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşmanın I sayılı Ek'inde yapılacak değişiklikler, Âkîd Tarafların yetkili havacılık makamlarının aralarında doğrudan doğruya mutabakata varmaları ile yapılabilir. İşbu değişiklikler adı geçen makamların mutabık kalacakları bir tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde — 13.

Âkîd Taraflardan her biri, kendi ülkesinde diğer Âkîd Taraf uçaklarına vâkı olacak bir kaza veya tehlikeli durum halinde millî mevzuatı dâhilinde kendi uçağına göstereceği tarzda kolaylık ve yardım gösterme yükümlülüğünü taahhüdeder.

Ülkesinde kaza olan Âkıt Taraf, kazanın durum ve nedenlerini tetkik etmek için gerekli bütün tedbirleri alacak ve istek üzerine, tetkikte gözlemci olarak bulunabilmeleri bakımından diğer Âkıt Taraf temsilcilerine gerekli müsaadeyi verecektir.

Teknik yönden kaza tetkikini yapan Âkıt Taraf, diğer Âkıt Tarafa bunun sonuçları hakkında bilgi ve nihai tetkik raporunu verecektir. Teknik tetkiki yürüten Âkıt Taraf, kaza ile ilgili belge ve bilgileri, kanun ve nizamlarının müsaadesi nisbetinde ve vâki istek üzerine, diğer Âkıt Tarafa verecektir.

Madde — 14.

1. Tâyin edilen havayolu işletmelerinin, mutabık kalınan servislerinde kullanılacak olan uçakları, gerekli milliyet ve tescil markalarını taşıyacaklar ve aşağıdaki belgeleri bulunduracaklardır:

- (a) Tescil sertifikası,
- (b) Uçuşa elverişlilik sertifikası,
- (c) Mürettebatın her bir üyesine ait gerekli lisans ve sertifika,
- (d) Borda jurnalı veya bunun yerini tutan her hangi bir belge,
- (e) Uçak telsiz lisansı,
- (f) Yolu isim listesi,
- (g) Uçak yük taşıyorsa, yükün mahiyeti hakkında tafsilât veren ve son varış yerini gösteren şekilde bir yük manifestosu,
- (h) Uçak, taşınması millî ve milletlerarası nizamlarla tahdide tâbi tutulan bir yük taşıyorsa, gerekli permileri.

2. Âkıt Taraflardan her birinin yetkili havacılık makamları, mutabık kalınan servislerde çalışan diğer Âkıt Taraf uçaklarında yukardakilerden başka uçak belgelerinin de bulundurulmasını öteki Âkıt Taraf yetkili havacılık makamlarına gereken ihbarı yaptıktan sonra istiyebilirler.

Madde — 15.

Bu Anlaşma veya eklerinin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili her hangi bir anlaşmazlık, iki Âkıt Tarafın yetkili havacılık makamları arasında doğrudan doğruya yapılacak görüşmelerle halledilecektir. Sözü geçen makamlar bir anlaşmaya varamazlar ise anlaşmazlık diplomatik yollarla halledilecektir.

Madde — 16.

Âkıt Taraflardan her birinin ülkesindeki hava alanlarının, tesislerinin ve teknik teçhizatının kullanılması için ödenecek ücret ve başkaca vergiler, o Âkıt Tarafın ilgili Devlet makamlarınca tesbit edilen ücretler uyarınca alınacaktır.

Madde — 17.

Âkıt Taraflardan her biri, mutabık kalınan servislerin işletilmesi için, diğer Âkıt Tarafa verilen veya muteber sayılan uçuşa elverişlilik sertifikaları ile yeterlik belge ve lisanslarını muteber sayacaktır.

Ancak, Âkıt Taraflardan her biri, şimdiki veya önceki uyruklarına öteki Akıt Tarafa ve verilmiş sertifika ve başkaca ilgili yeterlik belge ve lisansları tanımama hakkını saklı tutar.

Madde — 18.

İşbu Anlaşma ve ekleri, her iki Âkîd Tarafı bağlayan çok taraflı her hangi bir sözleşmeye uyacak şekilde değiştirilecektir.

Madde — 19.

İşbu Anlaşma ve ona bağlı I, II ve III sayılı Ekler beş yıl için muteber olup, müddetin hitamından en az altı ay evvel Âkîd Taraflardan birince diplomatik yoldan feshi ihbar edilmedikçe yıllık süreler için yenilenmiş olacaktır.

Bununla beraber, Âkîd Taraflardan her biri, bu beş yıllık süre içinde de böyle bir fesih ihbarını, tevdiinden altı ay sonra hüküm ifade etmek üzere diplomatik yoldan yapabilir.

Madde — 20.

Bu Anlaşma, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı nezdinde tescil ettirilecektir.

Madde — 21. —

İşbu Anlaşma ve ona bağlı, I, II ve III sayılı Ekler, onaylama belgelerinin teatisi tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yukardakileri tasdiklen, aşağıda imzaları bulunan ve hükümetleri tarafından usulü daairesinde yetkilendirilmiş olan temsilciler, işbu Anlaşmayı imza etmişlerdir.

Türkçe, Bulgarca ve İngilizce dillerinde her üç metin aynı derecede muteber olmak ve ihtilâf halinde İngilizce metin esas sayılmak üzere, bindokuzyüz altmış altı yılı Nisan ayının onsekizinci günü Ankara'da tanzim olunmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına
(İmza)

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti
Hükümeti adına
(İmza)

Ek : I

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tâyin edilen hava yolu işletmesi veya işletmeleri. Bulgaristan'da Varna ve/veya Sofya'da yolcu, yük ve posta şeklindeki uluslararası trafiği, bütün ticari haklarla, aşağıdaki gibi boşaltabilir ve alabilir :

- (a) Türkiye'deki noktalardan Varna ve/veya Sofya ve dönüşü,
- (b) Türkiye'deki noktalardan Varna ve/veya Sofya ve ötesi ve dönüşü.

2. Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tâyin edilen hava yolu işletmesi veya işletmeleri, Türkiye'de İstanbul ve/veya Ankara'da yolcu, yük ve posta şeklindeki uluslararası trafiği bütün ticari haklarla, aşağıdaki gibi boşaltabilir ve alabilir :

- (a) Bulgaristan'daki noktalardan, İstanbul ve/veya Ankara ve dönüşü.
- (b) Bulgaristan'daki noktalardan İstanbul ve/veya Ankara ve ötesi ve dönüşü.

3. A) Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin yetkili havacılık makamları tarafından tâyin hava yolu işletmesi veya işletmeleri mutabık kalınan servislerin işletilmesi sırasında Bulgaristan Halk Cumhuriyeti ülkesinde aşağıdaki yolları izleyecektir :

- i) Ankara - İstanbul - Tekirdağ - Radovets - Stara Zogara - Sofya - Dimitrovgrad - Belgrad ötesi ve dönüşü.
- ii) Ankara - İstanbul - G - 1. A - B - 3. A - Varna (Devne) - Rousse ötesi ve dönüşü. Rousse - Burgaz - B - 4. A - G - 1. A.

iii) Ankara - İstanbul - G - 1. A - B - 3. A - Varna (Devne) - Gorna - Sofya ve dönüşü.

B) Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümetinin yetkili havacılık makamları tarafından tâyin edilen hava yolu işletmesi veya işletmeleri mutabık kalman servislerin işletilmesi sırasın-
da Türkiye Cumhuriyeti ülkesinde aşağıdaki yolları izliyecektir :

i) Radovets - Tekirdağ - İstanbul - Afyon - Silifke - Lefkoşa veya Berut ve dönüşü.

ii) G - 1. A - İstanbul - Afyon - Silifke - Lefkoşa veya Berut ve dönüşü.

iii) Radovets - Tekirdağ - İstanbul - Ankara - Silifke - Lefkoşa veya Berut ve dönüşü.

iv) G - 1. A - İstanbul - Ankara - Silifke - Lefkoşa veya Berut ve dönüşü.

Ek : II

1. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen havayolu işletmesi, malzeme çeşidi de dâhil, uçuş tarifelerini, tasrih edilen hatlardaki servislere başlamadan en az otuz (30) gün önce öteki Âkîd Tarafın yetkili havacılık makamlarına onay için sunacaklardır.

2. Her hangi bir Âkîd Tarafın tâyin edilen havayolu işletmesince, uçuş tarifelerinin, öteki Âkîd Tarafın yetkili havayolu işletmeleri, aralarında anlaşmak üzere işbirliği yapacaklardır. Bu şekilde uçuş tarifeleri alan yetkili havacılık makamları, bunları teyidedebilir veya değiştirebilir. Her halükârda, Âkîd Taraflardan birinin tâyin edilen havayolu işletmesince, tasrih edilen hatlarda işletilecek servisler, öteki Âkîd Tarafın yetkili havacılık makamlarının onayı alınmadan başlıyamaz veya değiştirilemez.

Ek : III

Madde — 1.

1. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen havayolu işletmesinin diğer Âkîd Taraf ülkesindeki genel satış acenteliği bu sonuncu Âkîd Tarafın tâyin edilen hava yolu işletmesine veya işletmelerinden birine verilecektir.

2. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen havayolu işletmesinin öteki Âkîd Taraf ülkesindeki ticari, meydan ve teknik hendlingi, bu sonuncu Âkîd Tarafın tâyin edilen hava yolu işletmesince veya bu sonuncu havayolu işletmesinin görevlendireceği başka bir yetkili kurum tarafından yapılacaktır.

3. Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen havayolu işletmesine mutabık kalman servislerin işletilmesi bakımından, diğer Âkîd Taraf ülkesinde mütakabiliyet şartıyla ve âzami 8 kişiden ibaret teknik ve ticari mümessillik bulundurma hakkı tanınır.

Madde — 2.

1. Âkîd Taraflarca tâyin olunan havayolu işletmeleri tarafından işletilen tarifersiz uçuşlar önceden müsaadeye bağlı olacaktır. Bu uçuşlarla ilgili talepler uçuşa başlanmadan en az 48 saat önce Âkîd Taraflardan birinin tâyin olunan havayolu işletmesince diğer Âkîd Tarafın sivil havacılık makamlarına sunulacaktır. Çok özel hallerde müracaatlar bu zaman tahdidine tâbi olmayacaktır.

Her iki Âkîd Tarafın tâyin edilen havayolu işletmelerince posta taşınması Uluslararası Posta Sözleşmesi talimatına göre yapılacaktır.

Madde — 3.

Âkîd Taraflar, havacılık enformasyon neşriyatı, NOTAM ve mutabık kalman servislerin işletilmesine yarınacak başkaca bilgileri kendi aralarında teati etmeyi taahhüdederler.

Madde — 4.

Âkîd Taraflardan her birinin tâyin edilen hava yolu işletmesi, mutabık kalınan servislerinin işletilmesi sırasında öteki Âkîd Taraf ülkesinde ve ülkesi üzerinde iken, uçak teçhizatı olarak uçaklarında her hangi bir fotoğraf ve keşif teçhizatı bulundurmıyacaktır.

Madde — 5.

Her iki Âkîd Tarafın yetkili makamları, haddinden fazla gecikmeye sebebiyet vermeksizin diğer Âkîd Tarafın hava nakil vasıtalarını varış veya ayrılışlarında aramak ve 14 ncu maddede yer alan sertifika ve diğer belgeleri muayene etmek hakkını haizdir.

Madde — 6.

1. Uluslararası hava servislerinde çalışan uçakların, Âkîd Taraflardan her birinin ülkesine giriş ve çıkışları ile veya bu gibi uçakların kendi ülkesinde iken işleme ve seyrüseferleri ile ilgili kanun ve nizamları, diğer Âkîd Tarafın uçaklarına da uygulanacaktır.

2. Âkîd Taraflardan her birinin giriş, müsaade, göç, pasaport, gümrük ve karantinaya dair nizamları ile uçakların yoleu, mürettebat ve yükünün ülkesine giriş ve çıkışı ile ilgili kanun ve nizamlarına, bu gibi yoleu, mürettebat tarafından ve yük bakımından ülkesine giriş, çıkış veya ülkesi içerisinde kalış sırasında riayet edilecektir.

3. Uçuşların yapılması ve emniyeti ile ilgili olarak Âkîd Taraflardan her birince, diğer Âkîd Taraf uçaklarına uygulanan nizam ve usuller, kendi uçaklarına ve genel olarak uluslararası nakliyata uygulanan nizam ve usuller ile bağdaşacaktır.

